

Klimatsmart pelletsvärme

Publicerad: 10 december 2009

Bild: Albin Brönmark

Färgglad är den nyligen invigda anläggningen som Sven-Olof Bernhoff stolt visat upp för ett stort antal besökare från 43 olika länder.

Det började med en tung suck över oljeräkningen och avrenskomposten och slutade med en klimatinnovation som rönt uppmärksamhet över hela världen. Sven-Olof Bernhoff och Skånefrö är i mål.

Här om dagen hölls en storstilad invigning av Bioagro Energy – en anläggning som förvandlar skal, agnar och halmrester som rensats från spannmål och gräsfrö till eldningspellets.

-Jo, det känns bra att stå här i dag, säger Sven-Olof Bernhoff, vd på Skånefrö.

För resan har inte varit rosenkantad. Tekniken har strulat och utbyggnadsplanerna har överklagats ända upp i regeringsrätten.

Det hela började 2005. Skånefrö brottades med två allt mer akuta problem. Oljepriserna sköt i höjden och avrenset som hittills komposterats skulle börja deponeras på Måsalyske.

– Det blir årligen 16 miljarder ton restprodukter från lantbruket i världen. Det är alltså inte ont om råvara.

En tredje anledning för företaget att satsa på Bioagro är miljön.

– I dag är Skånefrö koldioxidneutralt. Vi använder vår egen pellets till all uppvärmning och dessutom till spannmålstorkningen på hösten.

Lokalt producerat

Anläggningen är resultatet av ett fyra år långt 50 miljoner kronors Life-projekt som EU-kommissionen finansierat med 22 procent.

Framöver har anläggningen tre funktioner:

Att producera pellets av råvara som inte är livsmedel.

Att vara en plattform för forskning och utveckling av både tekniken och användande av andra restprodukter.

Att på konsultbasis sprida erfarenhet till andra företag.

Idella föreningen Tommarps Närvärme har bildats och ett 50-tal hushåll i byn är intresserade av att koppla sig på Skånefrös värmeverk.

Skal, agnar och halmrester blir pellets i den klimatsmarta anläggningen.

Testa egenskaper

Bioenergikonsultfirman Åfab engagerades för att testa förbränningsegenskaper i olika sorters pellets. Ecoera grundades av Skånefrö och Åfab för att optimera olika recept på pellets.

– För att pelletten ska fungera optimalt krävs olika tillsatser. Till exempel för att minska saltsyran och svavelsyran som bildas under förbränningen. Annars fräts utrustningen sönder.

Hela anläggningen styrs från ett kontrollrum. I en dator har man lagt in enligt vilket recept pelletten ska skapas. Råvara hämtas från en av de 13 fickorna eller silosar där olika sorters avrens förvaras. Råvaran går till en kvarn som maler sönder den och slussar den vidare till en mixer via fyra microbehållare där olika tillsatser blandas i. Råvaran pressas sedan till pellets och går till en silo varifrån den sedan matas in i pannan.

Forskning

Eldningspannan har tillverkats av Hotab som fortfarande arbetar med att förfina pannans egenskaper. Tanken med anläggningen är att den ska tjäna plattform för forskning och utveckling kring eldning av biomassa.

– Det kan vara restprodukter från skogsindustrin eller andra verksamheter. Det ringde till exempel en man som hade risskal han ville testa att elda.

Efter att avrenset varmt Skånefrös anläggnings sprids åter askan på Österlens åkrar. Kretsloppet är slutet. Intresset för anläggningen har varit stort.

– Representanter för 43 olika nationer har varit här, säger Bernhoff.

Och fler studiebesök väntas. Nu närmast på fredag då representanter från Klimatkonferensen i Köpenhamn är inbjudna att se en hållbar energilösning.

I januari avslutas EU-projektet.

– Under tiden det varit ett EU-projekt har vi bara kunnat testa och utveckla tekniken. När projektet är över bildas ett eget bolag helägt av Skånefrö och vi kan börja kommersialisera verksamheten.

Förfrågningarna har varit många från folk som vill köpa pellets.

– Vi har en kapacitet att göra 3 ton pellets i timmen. Vi har själv 800 ton avrens. Vår egna restprodukter är alltså avverkade på ett par veckor. Utvecklingspotentialen är stor.

Emma Lawesson
emma.lawesson@ystadsallehanda.se